
Zpravodaj

SMIŘIC A RODOVA

15. prosince 1995

4

Zima letos dříve a silněji dolehla na přírodu. Vám však v době Vánoc co nejvíce tepla domova, pohody a splnění vašich přání

Mezi roky

Uplynul rok a brzy začne další. Ten bude patřit již do čtyřletí, ve kterém ještě budeme psát na začátku letopočtu jedničku. Je to už bezmála 2000 let od noci, ve které se narodil Ježíšek.

K jeho kolébce přivedla o něco později tři orientální krále hvězda betlémská. Ta, která symbolizuje splnění dávných nadějí i proroctví. Ta, která má velice blízký vztah i k našemu městu.

Bývalí majitelé Smiřic, páni ze Šternberka, nechali postavit v našem městě apotheosu svého rodu – zámekský kostel. Do stavby vložili nejen peníze, ale i rodový znak. Mylně se domnívali, že pocházejí přímou linií od jednoho z biblických králů. Kostel sv. Tří králů dokazuje, že i dezinformace může vést ke kráse. Ale jen v tom případě, dostane-li se do mysli a rukou umělce.

Po dni, kdy takřka všichni vzpomínáme narození dítěte v betlémském chlévě, či trávíme večer ve středu svých nejbližších, většinou bilancujeme. Co rok odnesl a co nám naopak dal.

Bilancovat může i město. Co dal uplynulý rok jemu? Z méně příjemného to, že rostou nedobytné dluhy těch, kteří se chtějí přiživit na ostatních. Stále více musíme opravovat zanedbané či nedokonale udělané. Přinesl i to, že stále není patrná snaha občanů o lepší hospodaření s odpady a o udržování čistoty města.

S určitými rozpaky píšu o zametacím stroji. Proč? Kdyby si každý udržoval pořádek na svém a před svým, nebylo by třeba kupovat stroj. Obdobné pocity mám i u rekonstrukce „Dvorany“. Dnes jde o druhou nápravu nedbalosti jiných, zítra bude pravděpodobně nerentabilní její provoz. Jenže jak jinak umožnit společenský život?

Je nepříjemná rostoucí administrativa a náklady s tím spojené. Při známých vlastnostech byrokratů se jejímu bujení snad ani nelze divit.

Příjemnější je psát o tom, co se povedlo. Výtah u lékařů už jezdí, budovy zdravotnictví i radnice vypadají lépe. Na několika městských domech jsou opraveny střechy. Byly zahájeny práce na stavbě ekozóny „V Oboře“. I „Dvorana“ už našla firmu, která ji snad zprovozní.

Vážené občanky, vážení občané,

nemůžeme-li jásavě zvolat Gloria!, můžeme se alespoň vrátit k úvodní myšlence s přáním: „Ať světlo vánoční hvězdy prozáří váš osobní a rodinný život. Ať vize dítěte v jesličkách probudí tu trochu dětské duše, která v každém z nás zůstala.“

Jménem Městské rady i Městského zastupitelstva ve Smiřicích vám všem přeji příjemné prožití Vánoc a stálé zdraví, pohodu a úspěchy v příštím i v následujících letech.

S úctou

ing. Lubomír Kupka – váš starosta

Bude mít město ještě méně peněz?

V městské pokladně stále není dost peněz a byly by potřebné: na opravu Dvorany, na opravu chodníků, na udržování čistoty a zeleně, na údržbu hřbitova, na osvětlení města, na odvoz

odpadků, na bezpečnost, na budování zóny ekologické stability Obora a na mnoho dalšího. Všichni vidíme kolem sebe, co všechno by bylo ještě třeba.

Jestliže do současné doby se nedostávaly peníze, potom do budoucna se jeví situace ještě horší. Parlament České republiky totiž určil nová pravidla pro rozpočtování hlavně menších měst a obcí, která jsou pro financování menších sídlišť velmi nepříznivá. Pro mnohé z nich byla totiž rozhodujícím zdrojem příjmů daň ze závislé činnosti a nyní má být rozhodnutím parlamentu tento zdroj příjmů omezen. Protože toto opatření přišlo bez předchozího upozornění, způsobí jednotlivým zastupitelstvům těžkosti v dalším období.

Podle zástupce přednosty a vedoucího finančního referátu Okresního úřadu v Hradci Králové ing. Pavla Bradíka i daňové příjmy okresního úřadu jsou nižší o 120 milionů a rozestavenost v okrese činí 80 milionů. Protože bude třeba zastavit práci na rozestavených stavbách, stoupnou ke škodě okresu i jednotlivých obcí náklady. Do současné doby o rozdělování finančních prostředků rozhodovalo okresní shromáždění, které investiční činnost posuzovalo z regionálního hlediska. Tvzení, že příslušná ministerstva budou umět v příštím období využít lépe finanční prostředky, není zrovna nejlepším.

Protože se uvedené parlamentní opatření dotkne i hospodaření smiřické radnice, náš Městský úřad byl iniciátorem výzvy Volného sdružení starostů Hradecka na adresu Parlamentu České republiky. V této výzvě starostové požadují, aby příjmy nebyly kráceny a aby byly naopak zvyšovány úměrně podle míry meziroční inflace. Starostové ve výzvě požadují optimalizaci veřejné správy, stanovení závazných a stabilních pravidel tvorby obecních a městských příjmů. Pro hospodaření sídlišť je třeba rovnoměrný a pravidelný přísun peněz do jejich pokladny.

(red)

Co je nového v sousedních obcích

Černožice – Sendražice

Dvě obce našeho regionu se připravují na oslavy výročí svého vzniku. Černožice si připomenou 800. výročí svého trvání a o Sendražicích byla první zmínka před 700 lety. Obě obce se na připomenutí kulatého výročí svého vzniku připravují. V Sendražicích například letos opravili kostel, chtějí dát do pořádku chodníky a okolí hřiště. Vydají propagační materiály a brožury.

Holohlavy

V Holohlavech se sice na podobné oslavy nepřipravují, ale obec se snaží také stále něco vylepšovat. Budují kanalizaci U Trati a dvakrát museli vyměňovat už položené kameninové roury, protože byly vadné. Upravují cesty – v nedávné době dokončili opravu části místní komunikace v Zadní ulici. Letos se jim podařilo dát do pořádku starou hasičskou zbrojnici.

V obci mají i objekt bývalé staré budovy školy. V dnešní době tento dům v sousedství kostela svou zchátralostí ani zdaleka nepřipomíná stánek vědění. Představte si, že o tento objekt mají zájem památkáři a mají snahu prohlásit stavbu za kulturní památku. V budově je totiž unikátní tzv. černá kuchyně. Potíž je zatím v tom, že stavba není v majetku obce. Obec má snahu najít nového majitele, který by byl ochoten věnovat na renovaci zchátralého objektu finanční prostředky.

Holohlavy

Ze strany Holohlav je pořád snaha, aby se zprávy o dění v jejich obci objevovaly také na stránkách Zpravodaje (tak jako to bylo před rozdělením obou míst). Dohodnout se musí obecní a městský úřad – i v této dohodě v neposlední řadě rozhodnou peníze.

(red)

Smiřické děti dobyly Evropu

Často hubujeme (a často i právem) na to, že věci nejdou tak, jak bychom potřebovali, nebo jak bychom si přáli. Na příkladu dětí ze Smiřic se však dá dokázat, že dobré výsledky se dostaví, ale tomu příslovečnému štěstí se musí „podat ruka“. Již po několik roků pracuje při Městském domu dětí a mládeže ve Smiřicích dopravní kroužek dětí. Jsou rozděleny do dvou věkových kategorií: mladší jsou z 5. a 6. třídy a starší jsou ze 7. a 8. třídy. Vždy prakticky po dobu celého roku se pod vedením pana učitele Aleše Šoba připravují na každoroční soutěž. Přípravu absolvují ve školní tělocvičně, ve třídách i na dopravních hřištích.

V tělocvičně nacvičují jízdu zručnosti na kole. Projíždějí slalomovou trať, kdy nesmí porazit poměrně hustě postavené překážky. Musí umět přejet po úzkém prkně, zastavit na určeném místě, za jízdy přenést nádobku s vodou a pod. Bezchybným projetím této dráhy dokazují dokonalé ovládání jízdního kola.

Ve třídě se žáci připravují teoreticky. Seznamují se s dopravními předpisy a se zásadami první pomoci. Na programu je i znalost údržby a jednoduché opravy bicyklu. Cílem kroužku není pouze nácvik teorie a jízda na umělé překážkové dráze. Mladí kolaři musí dobře ovládat i jízdu v normálním dopravním provozu s dodržováním dopravních pravidel. To nacvičují na dopravních hřištích, která představují normální dopravní provoz.

Zjara začíná celá šňůra soutěží – okresní, oblastní a republiková. Naše děti se jich každoročně účastní a v obou věkových kategoriích se dostávají až do republikového finále. Úspěch v republikovém finále znamená účast v mezinárodní soutěži, která je pokaždé v jiné evropské zemi. Naši mladí kolaři už byli v Bulharsku, v Maďarsku, loni byli ve Švýcarsku. Je třeba si uvědomit, že smiřické děti potom reprezentují v cizině Českou republiku – a nikdy si tam nevedou špatně. V Bulharsku byly druhé a v Maďarsku se umístily na prvním místě. Loni ve Švýcarsku byly sice páté, ale lepší umístění jim uniklo v silné konkurenci jen o vlásek.

I letos byla naše družstva úspěšná. Družstvo mladších zvítězilo v republikovém finále v Rožnově pod Radhoštěm. Proto letos v září reprezentovalo naši republiku v belgickém Bruselu. Družstvo našich kolařů soutěžilo ve složení: Jitka Bergmanová, Jana Černá, Hana Hendrychová, Tereza Wahlová, Jan Ryšavý, Lukáš Svoboda a Daniel Štrégl. V Bruselu soutěžili celkem se 13 evropskými družstvy.

Do Belgie je doprovázel jejich celoroční vedoucí a trenér p. Šob, zástupce ÚAMK a zároveň řidič p. Skokan a za BESIP p. Votruba. Odjeli 27. září v 11 hodin. Cestovali minibusem Ford Transit pro 10 osob. Ještě v naší republice se krátce zastavili v Domažlicích a první noc strávili také ještě na našem území v Klenčí pod Čerchovem.

Další den – 28. září – překročili naše hranice do Německa a pokračovali až do Bruselu. Zde se zapsali v hotelu SLEEP WELL, kde byli ubytováni. Ještě tento den si s tlumočnicí p. Janou Singerovou prohlédli Brusel. Protože naše družstvo čekala druhý den náročná soutěž, hned po večeři šli spát.

Další den dne 29. září proběhla během dopoledne mezinárodní dopravní soutěž. Praktická i teoretická část soutěže se uskutečnila ve sportovní hale Palace du Midi. Zde nastala po soutěži i určitá doba napětí, jak naši uspěli. Radost byla skutečně veliká, protože se naši umístili na 1. místě. Družstvo jako celek obdrželo velký putovní pohár a každý člen družstva dostal jeho zmenšenou kopii. Následovalo přijetí na bruselské radnici. Po obědě se uskutečnila pěší prohlídka Bruselu – prohlédli si náměstí, radnici, královský palác a nezapomněli ani na pověstného čurajícího chlapečka. I večer přinesl příjemnou zábavu s programem, ve kterém vystupovali klauni.

Dva pěkné okamžiky zachytil na svých snímcích p. Šob. Na prvním jsou naši při přebírání první ceny a na druhém snímku je vidíme s medailemi na krku před bruselskou radnicí.

Další den 30. září byl věnován celodennímu výletu. Dopoledne navštívili zoologickou zahradu v Antverpách, kde pro děti bylo zážitkem shlédnutí delfinária. Odpoledne měli možnost se dostat do zábavního parku Walibi, kde nechyběly houpačky, vláčky, horské dráhy, lodičky a různé další atrakce. Večer dovršil krásný zábavný den programem pro děti s diskotékou.

Další den byl již dnem odjezdu domů do vlasti. Cestou si ale ještě stačili prohlédnout Atomium v Bruselu (známá stavba na bruselské světové výstavě). Zbýl ještě čas na zájezdku do Lucemburska, kde si prohlédli město.

Plni zážitků se až pozdě v noci vrátili domů do Smiřic.

Bohatá je už sbírka trofejí dopravního kroužku MDDM ve Smiřicích – uprostřed je putovní pohár z Bruselu. Vitrína s trofejemi je umístěna vedle kanceláře ve škole a pro Zpravodaj nám jí vyfotografoval p. Václav Prostředník.

Pro naše děti zůstane účast na soutěži v Belgii jistě pěkným zážitkem a vzpomínkou pro celý život. Dokázaly, že úspěch závisí na poctivé přípravě.

I letos pracuje dopravní kroužek MDDM – děti se opět připravují na jarní soutěže dalšího ročníku. Popřejme jim hodně elánu do přípravy a opět co nejlepší umístění.

(mv)

9 v dějinách Smiřic 1669

Ze smiřických archiválií

Mezi čtenáři Zpravodaje se jistě najde hodně těch, které zajímá historie vůbec. Je i dosti těch, které zajímá hlavně historie našeho městečka. Právě jim je určen historický seriál o událostech, které se staly v letech s „9“ v letopočtu na konci. V tomto seriálu se snažím naše čtenáře přesvědčit o tom, že nejdůležitější události se staly právě v těchto letech.

Všechny poznatky z dějin bývalého smiřického panství lze čerpat např. ze starých soupisů pozemků, budov i obyvatel. Byly to Desky zemské, urbáře, udělená privilegia, dekretní knihy, zápisy o hospodaření, seznamy poddaných a jejich plateb vrchnosti, závěti (kšafy), zápisy o tzv. porovnání, později farní matriky narozených a zemřelých apod.

Jako ukázkou vám předkládám ze smiřických archiválií fotokopii zápisu o Smiřicích ze dne 24. května 1669.

Platnost listin musí být potvrzována i dnes razítkem a podpisem (co shánění je třeba někdy v dnešní době k tomu, abychom měli všechna předepsaná „razítka“). I platnost starých listin musela být v minulosti stvrzována. Podle důležitosti daného dokumentu bývalo na listině někdy i mnoho podpisů. Místo razítek se však dříve používaly pečete. Listina o Smiřicích z roku 1669 byla ověřena pečeti pánů Bechyňů z Lažan a rytířů Štikarů.

Dokud měly Smiřice Pamětní síň, bylo možno se na některé smiřické historické památky podívat. Nyní jsou archiválie z bývalé Pamětní síně umístěny provizorně ve spojovací chodbě mezi kostelem a zámek a veřejnosti tím nejsou vůbec přístupné. Snad by neškodilo najít pro smiřické archivní památky vhodnější umístění a tím umožnit jejich zpřístupnění občanům, školní mládeži a po otevření kostela i návštěvníkům odjinud. Kromě uchovaných archiválií by v tomto muzeu mohla být expozice věnovaná např. rodu Smiřických.

Nyní ještě několik slov ke Smiřickým. Smiřičtí sice ve Smiřicích mnoho nepobývali, ale byli významným českým rodem, který částečně zasáhl i do českých dějin. Pražská defenestrace je dějinná událost, o které ví takřka každý Čech. Byla připravována za účasti Jana Albrechta Smiřického v jeho paláci v Praze na Malé Straně. Je to ten Smiřický, s kterým se dokonce počítalo na český trůn.

Albrecht Jan Smiřický – zrovna tak jako ostatní z jeho rodu – trpěl plicní nemocí. Téměř všichni Smiřičtí zemřeli velmi mladí – ve věku kolem 20 roků. V našem Zpravodaji jsme si již mohli přečíst o osudech posledních Smiřických. Díky panu Jaroslavu Litomiskému z Prahy si tentokrát můžeme dokonce přiblížit podobu Albrechta Jana Smiřického.

Pan Litomiský se rozjel do Kostelce nad Černými lesy. Naši pozorní čtenáři už vědí, že je zde zámek, který patřil Smiřickým. Aby nám to dobře vycházelo s našimi devítkami, 30. ledna **1619** zde byl pochován právě zmiňovaný Albrecht Jan Smiřický (narodil se v roce 1594). Pan Litomiský je známý výborný fotograf – vyfotografoval, co bylo možné a několik fotografií nám poslal ke zveřejnění. V tomto čísle jsem zatím zveřejnil jenom fotografii obrazu s Albrechtem Janem Smiřickým. Fotografie obrazu nás asi přiměje k zamyšlení. Nejde snad o mýlku? Vždyť Albrecht Jan Smiřický zemřel ve 23 letech – podle dnešních měřítek úplný mladík. Na obraze je však vidět muže ve zralém věku. Nejde snad o mýlku? Malíři, kteří portrétovali na objednávku příslušníky šlechtických rodin, museli často splnit požadavky zadavatele. Ženy musely být mladší a hezčí, muži statnější a podle vzhledu udatnější a děti roztomilejší. Všichni pak museli být dostatečně urození. Jestliže se počítalo s Albrechtem Janem Smiřickým na český

trůn, potom to nemohl být nějaký mladý floutek, ale muž zralý a ve všech ohledech urozený. Tomu ostatně odpovídá i jistě drahý a v té době módní oděv. Vzhledem k jeho mládí v době úmrtí vyvstává otázka, zda obraz nebyl namalován dodatečně až po jeho smrti?! Potom by se dala omluvit určitá nepřesnost. Rozhodně je na obraze Smiřický – svědčí o tom erb v pravém dolním rohu obrazu – Smiřičtí měli takový znak.

Když se budu zamýšlet nad obrazem ještě více, napadne mě další otázka. Kdo jsou na obraze ti dva hoši dole? Rozhodně to nejsou děti Albrechta Jana – zemřel svobodný. Děti neměli ani jeho sourozenci – bratr Jaroslav zemřel také bezdětný v 24 letech, Jan Jindřich byl duševně méněcenný, Alžběta Kateřina byla zavražena na hradě Kumburku, manžel Markéty Salomény přišel o život při výbuchu na jičínském zámku. Není na obraze znázorněn otec Albrechta Jana –

Zikmund Smiřický – nejbohatší šlechtic té doby v Čechách – patřil mu i Kostelec. Ten se přece jen dožil vyššího věku – zemřel v padesáti letech a tomu by odpovídala víc podoba muže na obraze. Ti dva hoši by mohli být dva jeho synové: Jaroslav Smiřický a Albrecht Jan Smiřický. Zikmund měl sice ještě třetího syna, ale ten bývá v kronikách označován jako „blbý“ a nebylo by divu, že nebyl zájem o jeho zvěčnění na rodinném obraze. Tím ani zdaleka nechci říkat, že informace pana Litomiského je mylná a že na vyfotografovaném obraze není Albrecht Jan.

V některém dalším čísle uveřejním celou reportáž pana Litomiského o tom, co viděl a slyšel na zámku v Kostelci nad Černými lesy včetně dalších fotografií. Snad se vysvětlí, jak by mohlo dojít k neúmyslné mylné informaci.

(mv)

158 Policie informuje

V minulém čísle bylo uvedeno konstatování, že se ve Smiřicích na úseku bezpečnosti nestalo nic takového, co by mohlo být ve Zpravodaji uveřejněno. Tentokrát už nemůže být zpráva tak příznivá.

- V den předání Zpravodaje do tisku mohla být uveřejněna zpráva o krádeži přímo u naší radnice. Radnice už měla hotovou fasádu na čelní stěně a pobertové ukradli ze střechy přístavku měděné oplechování na střeše.
- Barevné kovy jsou pro některé naše spoluobčany lákadlem, protože ve sběrnách je možno za ně dostat poměrně dost korun. Na zábradlí na obou stranách nového mostu přes Labe byly připevněny tabulky se smiřickým znakem a letopočtem 1981. Letopočet nám připomínal, kdy byl most předán do provozu. Protože tabulky byly buď bronzové nebo mosazné (a protože asi někdo uznal, že nikoho nezajímá tak nedůležitý údaj), násilím je oddělal a s velkou určitostí i zpeněžil. Je zajímavé, že ve sběrně vykoupí i věc, u které je zřejmé, že není skutečným kovovým odpadem!? Ale i ve sběrně jde jako všude jinde „v první řadě o peníze“.
- V noci ze 14. na 15. listopad měli nezvaného návštěvníka v prodejně novin a cigaret U Jedličků. Pachatel vnikl dovnitř po rozbití skla ve dveřích. Byl to zřejmě znalec, protože zde odcizil asi za 10 000 korun ty nejdražší druhy cigaret.
- Nezvaná návštěva způsobila škodu i firmě TEROP v Cukrovarské ulici. Vloupáním zde utrpěli škodu ve výši 150 000 korun tím, že jim byla odcizena kopírka, fax se záznamníkem a příruční trezorek s razítkem firmy.
- Vidina snadného získání peněz už mnoho lidí vedla k násilnému činu. Určitě i 16letého mladíka z Hradecka, který rozrazil dvojité dveře výdejny jízdenek na nádraží ve Smiřicích. Z pokladny zde odcizil finanční hotovost ve výši 1 500,- korun. Policisté ho vypátrali a sdělili mu obvinění z trestného činu krádeže.
- Pro mnohé z nás je snad zcela nepochopitelné, že se mezi námi nacházejí i takoví, kteří zcela záměrně poškozují cokoli. Těžko potom pochopit, proč někdo potřásl olejem fasádu na budově firmy CLASSICS.
- V jaroměřské nemocnici zemřel i přes veškerou poskytnutou pomoc na začátku listopadu silně podnapilý a prochladlý muž. Přivezli ho dva muži a dvě ženy v osobním autě. Neznámého muže prý našli v křoví u nádraží ve Smiřicích.

Závora před školou zůstala

Snad už všichni jsme po městě zaznamenali nové svislé dopravní značení. Minule jsme si napsali, že závora před školou vzbudila u některých motoristů z oblasti za dnes už neexistující „vlečkou“ nevoli. Zde byl zvolen určitý kompromis – závora zde zůstala, ale ve všední dny je pravidelně od 13,30 hod. otevírána pro normální provoz. Závora je otevřena i v době, kdy není ve škole vyučování – soboty, neděle a v době všech prázdnin. Jsou stále řidiči, kteří se – zákaz nezákaz – snaží před školou projet i v době vyučování. V první řadě nerespektují značku. A závoru? Klidně ji třeba i s traktorem objedou po chodníku. Pokud jede pomalu, mohl by tvrdit, že se nemůže nic stát. Jak by ale za chvíli vypadal v nedávné době předlážděný chodník! Škoda, že si nikdo nepoznamenal číslo traktoru.

(red)

Za panem Václavem Suchánkem z Rodova

Poznali jsme se již jako nemladí. Oba přes padesát – on hodně, já jen o málo. Úzce nás spojovaly společné záliby. Četba a historie.

Vzpomínám na jeho úpornou snahu vytvořit pro Rodov obecní kroniku. Pokud vím, vytvořil. S pečlivostí hodnou obdivu si ověřoval každý objevený údaj. Byl nešťastný, když se neshodoval s ostatními údaji. A to se stává často.

Je škoda, že už je možno jen vzpomínat. Lituji, že se už spolu nesejdeme nad nově zjištěnými poznatky a nebudeme o nich tu klidně – tu bouřlivě debatovat. Obci odešel kronikář, knihovník a pečlivý člověk. Mně odešel dobrý přítel a spolupracovník.

Budte sbohem, pane Václave Suchánku. Splynete s prstí svého tolik milovaného Rodova a navždy i s atomy předků.

Váš ing. Lubomír Kupka

Od pana Václava Suchánka byly získány podklady pro následující článek o místopisu Rodova. Článek si už nebude moci přečíst pan Suchánek. Při čtení o Rodovu proto věnujte i vy vzpomínku na dobrého člověka.

Poznáváme náš region – tentokrát okolí Rodova

Obec Rodov s místní částí Trotina patří už delší dobu ke Smiřicím. Nebudeme na to zapomínat a i těmto částem našeho regionu věnujeme naši pozornost. Díky laskavosti rodovského kronikáře a v nejlepším slova smyslu i rodovského patriota – pana Suchánka – se mohou pokusit připomenout místní a pomístní názvy užívané v této obci.

Bez připojené mapky (viz prostřední dvoustrana) by byla identifikace názvů jednotlivých míst nesnadná – takto to bude i pro vaši orientaci snadnější:

- **Melgrovská, Bitnarovka, V Hrochové, Bekovka**

- **Doly**

- Na chmelnici

- Čtyřkorečník

- **Jedenáctý**

- Na svatých

- **Cikánka**

- **Na bahnách**

- U mlýna

- tento název vychází z dlouholeté působnosti mlýna na říčce Trotině. Zanikl v podstatě v nedávné době – až na přelomu 60. a 70. let tohoto století. Jeho poslední „pan otec“ pan Piorecký byl typickým příkladem českého mlynáře s bohatými zkušenostmi a znalostmi. Spolu se

starým panem Müllerem to byli dva představitelé pokrokových tendencí na vesnici. Škoda, že písmácké dílo pana Müllera nenalezlo to ocenění, kterého by si zasloužilo.

- **Na bělidle**

- svědčí opět o tradičním názvu místa, kde se bělilo buď plátno, nebo prádlo – často i obojí. Jednalo se většinou o travnaté louky v blízkosti vody, aby se bělené předměty mohly snadno kropit vodou.

- **V lukách, U hřbitova, Do Račic, Na obloučku**

- jsou názvy natolik výstižné, že není třeba přemýšlet o jejich původu.

- **Na šancích**

- to je čistě vojenský název pravděpodobně ještě z doby sedmileté války. V té době totiž v našem okolí řádila vojska císařovny Marie Terezie i vojska Bedřicha II. A šance – to byly tehdy dělostřelecké náspy, které zde u Rodova skutečně mohly být.

- **U košatin**

Tento název je takřka vždy spojen s vodou a s vrbami. Košatinou byl nazýván i druh vozu. V tomto případě by to mohlo být však docela jinak. Je zde tato možnost – mohlo by se jednat o tzv. „obléhačský koš“. To byl vojenský vynález, pomocí kterého se vojáci mohli celkem bezpečně přiblížit k hradbám protivníka – zde k šancím. Důkladnější studium vojenských akcí Bedřicha II. by nás dovedlo k tomu, že proti šancím košatiny byly použity. Snad proto jsou u Rodova Šance a Košatiny.

- **Na zelnici**

- název mluví sám za sebe. Zelí bylo velice oblíbenou a lacinou potravinou.

- **U borové**

- vyjadřuje vyskytující se druh porostu.

- **Na Lískovci**

- líska byla pro naše předky vysoce váženým zdrojem ořechů i prutů pro nejrůznější potřebu. Lískovců je zase velké množství – jsou to bývalé lískové porosty. Z lískových prutů bývala vyráběna lískovka, která nechyběla prakticky v žádné škole (i doma se uplatňovala jako vynikající výchovný prostředek – hlavně u chlapců), bývala v „kanceláři panství“ a patřila i k vojenskému kaprálovi. I panští drábové ji používali častěji než často.

- **Bláznivá, Na nohách**

- zde se jedná o staré názvy, které by nám mohl vysvětlit pouze generační současník z doby jejich vzniku.

- **Za humny**

- název podobný názvu „Za stodolami“ nebo „Za mlatem“. V každém případě jde o plochy bezprostředně sousedící se zadními trakty statků a usedlostí. Bývaly to vysoce žádané polnosti, protože byly blízko a tím lehce dostupné pro obdělávání i pro odvoz sklizně.

- **U studýnek**

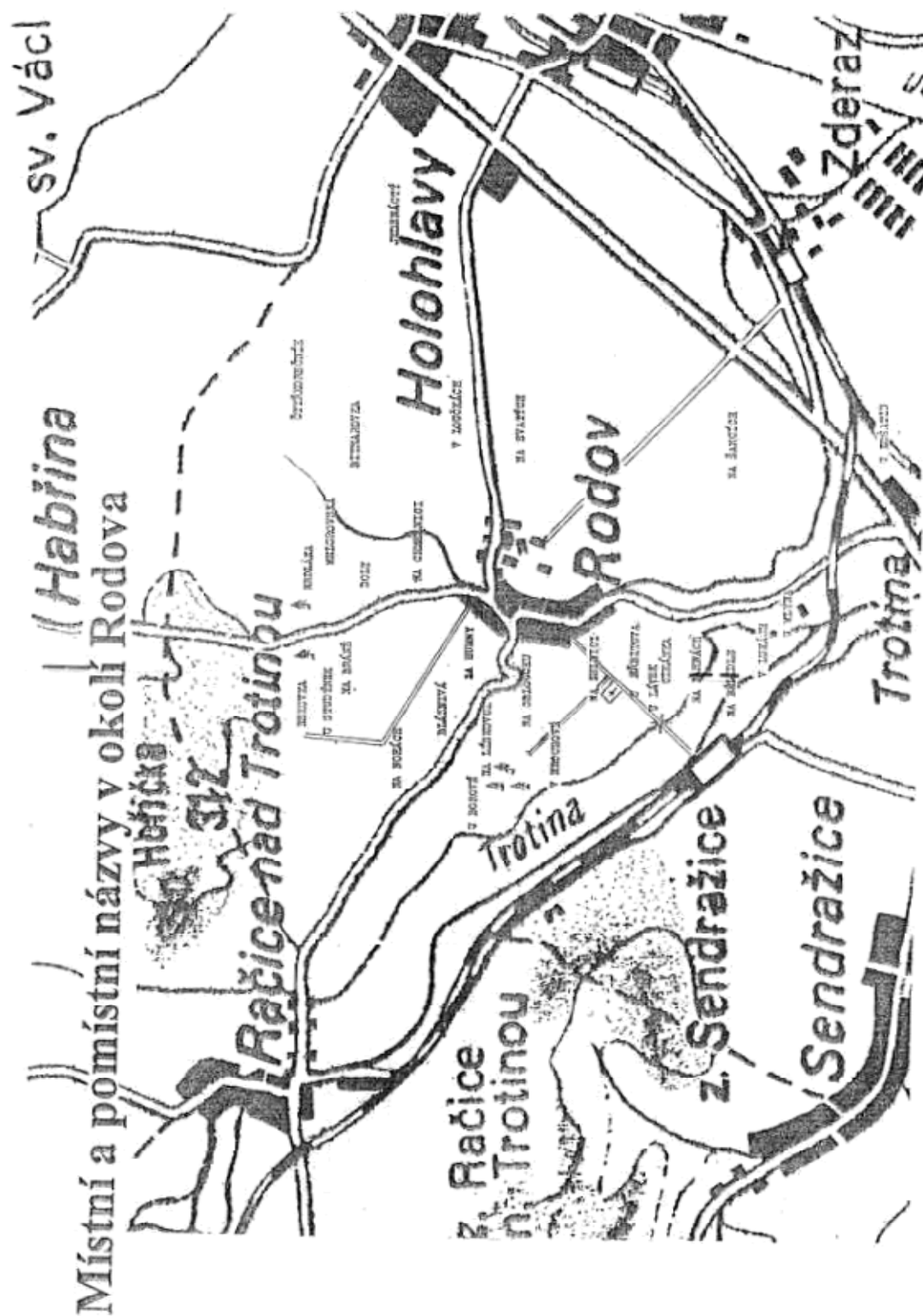
- samozřejmě to znamená u studánek – možná už dávno zaniklých. V době, kdy se na pole choděvalo pěšky, nebo jezdilo potahem (často jen s kravičkami), studánky byly svou pramenitou vodou téměř jako boží dar.

- **Na bráně**

- i tento název se jen těžko vysvětluje. Rodov nebyl nikdy hrazená vesnice a neměl kostel ani kostelní dvůr. Sotva to mohla být brána do statku, protože jde o místo dosti vzdálené od obce.

Tyto místní a pomístní názvy v Rodově jsou mi známy díky panu Suchánkovi. Chybí mi zde štěpník nebo štěpnice, která bývala v každé vsi obvyklá – je však docela možné, že tento název zanikl. Velice lituji, že už není mezi námi pan Müller, který místopis obce a její zvyky studoval a hlavně znal.

Ing. Lubomír Kupka, starosta

Jak také vznikala naše příjmení

V minulém čísle Zpravodaje nás pan učitel Jiří Matějka seznámil s tím, jak vznikala příjmení našich předků. Vznikala různě – např. podle místa bydliště – o tom jsme si mohli přečíst v minulém čísle. Dnes si ukážeme i další možnosti vzniku příjmení. Jako dobré se našim předkům jevílo označovat lidi např. také podle jejich povolání:

Vznik příjmení podle povolání

Jako příklad je možno uvést padesátiletého zámeckého topiče, který se jmenoval Adam ŠARŠOUN. Jeho předkové mohli mít cosi společného s vojskem, se zbraněmi. Šaršoun znamenalo velký dvouruční meč, ale také slovo podobné „šaršant“ se vysvětlovalo jako vojenská osoba s nižší hodností, šikovatel. Ale můžeme v tom slyšet i slovo seržant.

Nejkrásnější příklady jsme našli u lidí smiřického zámeckého pivovaru. Dvaatřicetiletý pivovarský sládek se honosí jménem Pavel HŘEJPIVO a vandrovní mládek se jmenuje Matěj SLADOVNICKÝ.

Osmadvacetiletý hajný je zapsán pod jménem Václav ŠENK. Šenk neznamenovalo jen místnost pro šenkování, ale také historicky číšník. Jiný smiřický hajný se jmenoval Adam HOLIČ. Někdo z jeho předků činil tváře holými.

Další, tentokrát pětatřicetiletý, hajný Mikoláš VOLÁK mohl mít předky čeledíny u volů. Ale zcela jednoznačně to být nemusí – v dřívějších dobách byl nazýván volákem i člověk, který přivolával zvěř, obzvláště na čekané.

I další smiřický hajný měl jméno dle povolání – Jiřík KREJČÍ. Čtyřicetiletý štěpař Mikoláš PAZDERNÍK mohl mít jméno podle práce v pazderně (ovšem třeba jen podle toho, že jeho předek pouze bydlel v pazderně), ale nemusilo toto příjmení být vůbec podle povolání, ale také podle povahových vlastností. Slovo pazderník dříve také značilo hanlivě člověka opovrhovaného ostatními či nemravného.

Opustíme opět zámek a podívejme se, jak to z tohoto úhlu pohledu vypadalo v městečku Smiřice. Tak vandrovní ševcovský nesl jméno Jan TOVARYŠ. Sedmačtyřicetiletý konšel v městečku se jmenoval Jan VALÁŠEK. Je to slovo odvozené od valach. A to značilo pastýř, zvláště pastýř ovcí. Protože se však říkalo – pást valašky – a u toho se leželo na břiše (zvláště děti), v přeneseném slova smyslu to mohlo znamenat i lenoch.

Pětapadesátiletý soused smiřický měl jméno Jan KAMENÍK, jednapadesátiletý panský pekař pak Martin ŠIC. Vzniklo zřejmě z německého „ostrostřelec“.

Ve vsi Smiřičkách žil soused, který obdržel jméno snad nejčastějšího „zaměstnání“ té doby – Adam PODDANÝ.

Mějme na paměti, že příjmení nemusila být vždy podle vykonávaného povolání – ať již vlastního či předků – mohlo vzniknout mnohdy jen z příležitostně vykonávané činnosti či jen z určité znalosti dotyčného.

Ve vsi Smiřičkách najdeme třiapadesátiletého tkalce Pavla KVASNIČKU. Kvasnička znamenalo kdysi podomního prodavače či prodavačku pivovarských kvasnic. Žila zde i susedka Anna ŠAFÁŘKA. Toto jméno vzniklo z němčiny – šafář byl ten, kdo rozdělával práci na statku, dohlížel, správcoval. Mohla to být ovšem i manželka šafáře.

Žil zde i čtyřicetiletý nádeník Jan KOČÍ.

A co v okolních obcích? Tak v Holohlavech žil tehdy čtyřicetiletý podruh Jiřík ŠOLC. Vzniklo z německého rychtář. Předkové nemuseli být přímo rychtáři, stačilo, když u rychtářů třeba

pracovali či bydleli. I Matěj CHMELÁŘ, sedmdesátiletý podruh, hovoří o pěstiteli, možná jen česáči, ale i o obchodníkovi s chmelem.

V této obci najdeme i Matěje KOMINÍKA, holohlavský hrobař nesl jméno Kryštof ZVONÍK a třiačtyřicetiletý chalupník se jmenoval Jan SEDLÁČEK.

V Rožnově nalezneme další povolání – například Adam SKOTÁK, to vzniklo z pasáka skotu, Petr TESAŘ, ale i Jiřík KOVÁŘ. Místní bylinářkou mohla být šedesátiletá chalupnice Marta LÍKAŘKA. Možná je v originále Lékařka, je to obtížně čitelné.

V Habřině existovalo poetické jméno Jiřík HUDEČEK. Značilo to hráče na smyčcový nástroj, ale i hudebníka vůbec.

V Černožicích měli Jíru RYBÁŘE, ale i Jiříka KRČMÁŘE. V 17. století se spíše než hostinec říkalo krčma, někde nacházíme místo krčmáře i krčmeníka. Přesto byl v obci i cizopanský třiadvacetiletý mlynář Daniel HOSTINSKÝ. Toto příjmení nemusilo mít s krčmou či hostincem vůbec žádnou souvislost. Snad jen lidé, kteří byli pohostinní.

Z našeho zkoumaného „Soupisu“ z roku 1651 lze vyčíst zřetelně ještě jednu skupinu příjmení, která vznikala podle různých tělesných či duševních vlastností.

Příjmení podle tělesných či duševních vlastností

Na smiřickém zámku žil dvacetiletý kancelářský Jan Daniel ŠPÁTA. Sám byl dobrák od kosti, ale jméno nesl po někom, kdo byl špatným člověkem, ničemou. To tehdy znamenalo „špata“.

I šestnáctiletá děvečka Salomena SYROVÁ mohla mít jen bledou, syrovou pleť, ovšem také to mohlo tehdy znamenat i drsný, hrubý, surový, ale i hloupý nebo tupý.

Sedmatřicetiletý úředník panství nesl jméno Jan FLEKAČ. A můžeme si vybrat. „Flekat“ znamenalo tehdy bít, tlouci, ale i třískat, praskat, třeba dveřmi. Mohl to tedy být hrubián? Znamenalo to však i flekatý, flekovatý (např. o pleti), ale také flekovat či flinkovat, třeba podešev či kalhoty, ale to by již bylo příjmení vlastně odvozené od povolání a nepatřilo by sem. Jak je vidět, hranice mezi jednotlivými skupinami příjmení jsou mnohdy dosti nezřetelné.

Padesátiletý zámecký pekař se jmenoval Martin ŠUS. Značilo to zbrklý, potrhlý, pomatený. V hornickém slangu ovšem také „odpal“ či „odstřel“. A z němčiny bychom se dostali třeba ke střelmistrovi? Jak vidět mnohdy se naší fantazii meze nekladou. Mohlo to být tedy takhle, ale i docela jinak. Ale i to je docela dobré zjištění.

Pekařským pomocníkem na zámku byl Adam SEHNOUTKA. Mohlo vzniknout ze schýlené, skloněné postavy. Osmnáctiletý poddaný, který dělal na zámku holotu (psovoda), nesl jméno Mikoláš HLUCHEJ a pětadvacetiletý kolář se jmenoval Jan ČERNÝ. Toto příjmení nemusí být odvozeno jen od černých vlasů, či tmavé pleti, znamenalo tehdy i smutný, chmurný, neblahý či nešťastný, ale i nedovolený, zakázaný, pokoutní či tajný.

Ve vsi Smiřičkách žil krejčí Jan HRUBEJ. Znamenalo to sice převážně drsný, škrablavý, hrbolatý, ale i třeba nezdvořilý, neslušný, surový, někdy ale třeba jen „velký“.

V téže vsi žila i již výše zmíněná devadesátiletá vdova Anna KOUDELKA (nikde se v „Soupisu“ neuvádějí ženská jména přechýleně, tedy na koncovku -ová, buď se neuvádějí vůbec nebo v podobě mužské – pozn. red.: jak jste si mohli všimnout, podobná praxe je v cizině dosud). Koudelka = hrubší příze z podřadných a krátkých lněných vláken, koudelová příze. Zde jde však spíše – vzhledem k věku stařenky – o barvu vlasů, možná i nedbalý tvar účesu, ne tedy o povolání přadleny lnu.

V sousedních Holohlavech najdeme Václava MATĚJČKA, zdrobněle popleta, v Rožnově naopak Víta HULVÁTA, netřeba vysvětlovat, v Černožicích Tobiáše REZKA a velice podobné příjmení Václav RYŠÁNEK. Žil zde ještě podruh Jíra HRDINA a Jan ZELINKA (nemusí být odvozeno od „zelený“, mohlo znamenat i „bylinkář“).

A tak zakončíme naši procházku po „Soupisu“, který je na světě pomalu tři sta padesát let, tím, že každý z nás by jistě mohl uvádět další příjmení ze všech tří okruhů – např. podle místa bydliště – Divecký, Rožnovský, podle povolání – Provazník, podle vlastností – Bílý, Krobián, my jsme však zde čerpali pouze a jenom ze seznamu z roku 1651 od smiřického hejtmana pana Daniela Ousteckého z Festemberka.

A trochu jsme si i nad suchými údaji zafantazírovali.

Jiří Matějka, učitel základní školy

Slovo redakce – redaktora

Co je to redakce Zpravodaje? Jaký redaktor? Ve skutečnosti jsem to pouze sám. Jsem tím, kdo se v podstatě stará o to, aby v každém čtvrtletí vyšlo jedno číslo Zpravodaje.

V první řadě jde o shánění námětů a o jejich zpracování. Následuje jejich napsání. V současné době se připravují pro tiskárnu AGRODAT v Novém Městě nad Cidlinou předlohy na velký formát papíru A3. Tiskárna zmenší tento formát na tradiční velikost Zpravodaje A4. Tento postup je zvolen proto, aby se toho do Zpravodaje vešlo co nejvíce – prakticky dvojnásobek.

Dříve jsem všechno psal na psacím stroji. Nyní píši předlohy pomocí počítače. Jsou v lepší kvalitě, protože jsou vytištěny na laserové tiskárně.

Stálou spolupracovnicí Zpravodaje je pí Stanislava Klimešová, která nyní pravidelně do každého čísla dodává podklady pro Společenskou kroniku.

Snad v každém čísle Zpravodaje se objeví něco z historie Smiřic a okolí. Do této rubriky dříve pravidelně přispíval pan Jaroslav Mach z Černožic. Nyní jsem navázal spolupráci s panem učitelem Jiřím Matějkou, který je rovněž z Černožic. Ve Zpravodaji už vyšlo několik jeho článků a navíc mně poskytl hodně materiálů z historie smiřického panství od nejstarších dob po dobu nedávnou.

Zajímavé články, náměty i fotografie posílá často pan Jaroslav Litomiský z Prahy. Pan ing. Lubomír Kupka přispívá nyní do Zpravodaje více jako starosta než jako kronikář.

Ve Zpravodaji jsou pravidelně zařazovány výňatky ze zápisů z jednání rad a zastupitelstva města. Jsou uváděny zprávy, které by mohly občany zajímat – jiné kritérium pro výběr skutečně není. V poslední době se objevily ve Zpravodaji užitečné články jednotlivých odborů MěÚ.

Další náměty pro články přicházejí tak, jak jde život: sportovci uspořádají turnaj, hasiči zasahují při požáru, přijde dopis, žáci školy uspějí v soutěži, DANISCO koupí Pektinku, škola oslavuje výročí apod.

Zpravodaj patří pod Městské kulturní středisko s ředitelkou pí Ludmilou Trávníkovou, která soustřeďuje objednávky a zařizuje distribuci časopisu. U ní se soustřeďují i vaše případné příspěvky do Zpravodaje.

Nenápadným, ale důležitým spolupracovníkem Zpravodaje je pan Jan Šedivý. Stal se svědomitým kolportérem Zpravodaje, který tento časopis vždy velmi brzy a pečlivě doručí všem předplatitelům téměř doslova do rukou.

Čas utíká – už je to 8 roků, co jsem převzal Zpravodaj po panu Josefu Liškovi. Za tu dobu vyšlo přibližně 800 stránek Zpravodaje – ve skutečnosti 1600 stran psaných na psacím stroji. Kdyby se to střízlivě přepočítalo na knihy, bylo by to asi 10 knih po 160 stránkách.

Za celých 8 roků mi do mé „redaktorské“ práce nikdo nemluvil. Sem tam se někdo vyjádří pochvalně. O určité oblibě časopisu svědčí to, že i při zvýšeném nákladu byla poslední čísla velmi brzy zcela vyprodána. Abych byl přesný, za celou tu dobu se objevila jedna kritika jednoho článku, podle mě však skutečně neodůvodněná.

Při odchodu do důchodu jsem byl požádán, abych časopis vedl dále. Protože mě osobně hodně zajímá historie Smiřic, slíbil jsem, že budu pokračovat – nejvíc právě pro tu historii.

Před určitou dobou bylo rozhodnuto, že ve Zpravodaji nebudou zveřejňovány anonymy. Tento problém však není, protože nyní už do „redakce“ anonymy nedocházejí. Dostí mě proto překvapilo rozhodnutí městského orgánu, aby **všechny** články byly v časopisu podepsány. Ve všech novinách je běžné, že autoři článku – pokud nechtějí uveřejňovat své jméno – jsou podepsáni jen zkratkou. Najdeme zde i hodně článků, které nejsou podepsány vůbec – odpovědnost potom nese odpovědný redaktor.

Zpravodaj Smiřic a Rodova je časopisem městského úřadu. Vyhovím jeho rozhodnutí, ale moje zkratka (red) nebo (mv) bude někdy u dosti článků. Přiznám se, co mi na tom bude vadit nejvíce. Budu mít dojem, že zbytečně zdůrazňuji své autorství i u článků, které popisují více nebo méně známé skutečnosti (často totiž jde pouze o zprávy převzaté). Pokud bych chtěl vyjádřit svůj názor, klidně se pod článek podepišu i plným jménem.

Vážení čtenáři, vyberte si a posuďte, co se na věci změní – váš (red) nebo (mv).

Zpravodaj bude od nového roku dražší

Došlo k tomu, co se dalo očekávat. Zvyšující se náklady zvedly cenu i smiřického Zpravodaje. Od 1. čísla roku 1996 bude ve volném prodeji jeden výtisk Zpravodaje za 8,- Kč. Předplatitelé budou zvýhodněni a pro ně bude výtisk o jednu korunu levnější – za číslo Zpravodaje zaplatí 7,- Kč. Předplatné na rok je snad pro všechny vážné zájemce únosné – činí 28,- Kč.

Je nutno upozornit na to, že tím ani zdaleka nedojde k tomu, aby byl Zpravodaj výdělečný. Výrazně by pomohlo, kdyby některá firma za pravidelné uveřejňování své reklamy Zpravodaj sponzorovala. Nenajde se taková firma nebo podnikatel?

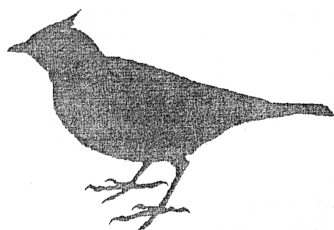
Kam půjdou policisté?

Policistům už přestává prostorově vyhovovat současná úřadovna. Navíc jim chtějí současní majitelé „střechu nad hlavou“ prodat. Bylo by třeba, aby se potřebné prostory našly, aby nám „naši“ policisté neodešli jinam. I když máme možná dojem, že je není vidět, bez nich by se mohla bezpečnostní situace, která je zatím vcelku stabilizovaná, zhoršit. Bylo by to nepříjemné i proto, protože město nebude mít v souvislosti s novými pravidly financování dostatek peněz na to, aby byla i nadále udržována služba hlídací agentury VIDOCQ. Její členové zajišťovali hlídky hlavně v nočních hodinách.

Víte, že...

- už bylo dokončeno výběrové řízení na dokončení rekonstrukce sálu Dvorany. Byla vybrána firma STOR z Náchoda, která přišla z nejlevnější nabídkou. Náklady by neměly překročit 16 milionů korun.

Znáte chocholouše?

Pro mnohé z nás je většina drobnějších ptáků vrabci. Přesto jeden z těchto opeřenců se dá snadno rozeznat od ostatních – je to chocholouš. Hlavním poznávacím znakem tohoto hnědošedě zbarveného ptáka je výrazná chocholka. Před několika desítkami let bylo možno chocholouše spatřit ve městech i na vesnicích, v okolí travnatých ploch, okolo nádraží, na staveništích, sídlištích i jinde.

V dnešní době jsou tito drobní a nenápadní ptáci stále vzácnější a patří u nás k nejvíce ohroženým druhům.

Do redakce Zpravodaje přišel dopis z Přerova od **MOS** – Společnosti pro ochranu ptactva. V něm nás členové této společnosti žádají o zveřejnění výzvy pro naše čtenáře:

„Na sklonku letošního roku provádějí členové MOS – Společnosti pro ochranu ptactva sčítání chocholoušů obecných. Ornitologové se obracejí na všímavé spoluobčany se žádostí, aby i oni pomohli při sčítání chocholoušů. Pokud víte, kde ještě žijí tito ptáci a chcete pomoci při zmapování tohoto ohroženého druhu, napište si o podrobnější informace na adresu:

MOS – Společnost pro ochranu ptactva, P. O. Box 65, 750 65 Přerov 2

Všichni účastníci sčítání obdrží za svou pomoc zdarma materiály věnované ochraně ptactva.“

Vážení čtenáři Zpravodaje. Viděli jste někde ve svém okolí chocholouše? Pomozte při jejich sčítání.

(mv)

HAVRANI

Každoročně k nám přilétají na začátku zimy obrovská hejna havranů polních. Zde dochází k jednomu omylu mezi lidmi. Když se na obloze objeví hejna černých ptáků, lidé prohlašují: „Přilétají vrány, zima je tu.“ Nepřilétají však v houfích vrány, ale havrani. (Vrány jsou stálými ptáky a jsou spíše samotářky.) Ti k nám přilétají z drsnějších oblastí severovýchodní Evropy, protože u nás je pro ně zima mnohem přijatelnější. Nedejte se zmýlit příchodem zimy podle přítomnosti havranů! Určité množství jich totiž zůstává i v našem kraji přes léto. Ti pak zase od nás odlétají na zimu dále na západ Evropy. Na

jaře se obě skupiny naopak přestěhují zpět do východnějších oblastí.

Havrani polní se v posledních letech přemnožili až nepříjemně a jsou nám často až velmi protivní. Jejich stavy se stávají nekontrolovatelnými a při takovéto populační explozi na sebe tím více upozorňuje jejich škodlivost pro člověka. Rozhrabaná a porušená pole s na podzim zasetými ozimí, zničená hnízda bažantů, koroptví i dalších bezbranných ptáků – to všechno představuje citelné ztráty. V důsledku těchto ztrát se potom zapomíná na to, že havrani jsou i užiteční tím, že pohubí spoustu hrabošů, myší i škodlivého hmyzu. Tato skutečnost většinou není dostatečně známa.

Havrani polní patří mezi pěvce – mezi pěvce největší, protože dorůstají délky až 45 centimetrů. Co do líbeznosti jejich vyzpěvování bychom je těžko přiřazovali k ptačím koncertním mistrům. V hrdle však mají dobře vyvinuté zpěvné ústrojí (syrinx), které je k pěvcům bezpečně řadí. Jsou rozšířeni takřka po celé Evropě a v části Asie. Jak už je výše uvedeno, jsou pro svou podobnost zaměňováni s vránou. Černé peří havranů má spíše namodralý lesk a starší jedinci mají olýsalý kořen zobáku – to u vran neuvidíme.

Havrani žijí podobně jako kavky ve známých koloniích. Vybírají si proto vysoké nebo rozložené stromy, např. borovice nebo topoly. Pokud to jde, většinou se každým rokem vracejí do stejných hnízd. Ta bývají velká, neuspořádaná, postavená z větvíček, mechu a slámy. Umístěna jsou často hustě vedle sebe. Samice do nich snesou počátkem dubna 3–5 modrozeleně kropenatých vajec, ze kterých se po 20 dnech zahřívání vylíhnou holá mláďata. Ta opustí hnízdo asi za 5 týdnů. Dříve bývalo zvykem lovit mladé havrany pro celkem chutné maso. Dnes se to pro určitou zdravotní závadnost nedoporučuje a nedělá.

Krkavcovití ptáci (mezi něž patří havrani, vrány a další) jsou inteligentní, chytří a dokonce vychytralí tvorové. Prokouknou kdejakou lest a těžko se dají ošidit.

Někteří lidé nemají havrany rádi. Měli by se však občas na tyto černé fešáky podívat, jak si dokážou rozšafně vykračovat. Jistě by si všimli, jak se dovedou dopálit na svého kamaráda, který jim ukradl před zobákem kus rohlíku, a mohli by pak naslouchat jeho pobouřené samomluvě. Potom by se možná i škarohlíd dokázal zasmát a přiznat černočerným havranům jistý půvab a roztomilost. A snad by ubylo i těch, kteří jsou schopni těmto živým tvorům ubližovat.

(mv)

Bunda nejde zapnout, protože má porouchaný chrup.

Dříve lidé dýchali kyslík, teď jenom vzduch.

Dříve se na našem území vyskytovaly starobylé kmeny. Dnes se pěstují většinou jen zákrsky.

Co je nového v sousedních obcích

Číbuz, Skalice, Újezd, Černilov

U nás ve Smiřicích jsou už téměř všechny byty vytápěny zemním plynem. Na pohodlí si člověk rychle zvyká a obtížným nepříjemným kouřem jsme už obtěžováni, jen když některý z našich sousedů v kamnech nebo v kotli „likviduje odpad“.

V hradeckém okrese jsou obce, kde ještě nemohou využívat dobrodiní vytápění zemním plynem (případně i elektřinou). Jsou to např. i obce na východ od Smiřic: Smržov, Hubíles, Číbuz, Skalice,

Újezd a Černilov. Důvodem pro odsun jejich požadavků bylo hlavně to, že blízko těchto obcí neprochází plynovod. Napojení pro ně přichází v úvahu buď v Hradci Králové a nebo u nás ve Smiřicích.

Na základě dohody s našim městským úřadem se napojí jmenované obce na středotlak vycházející z regulační stanice zemního plynu u Penzionu pro důchodce ve Smiřicích. Potrubí půjde odtud ke starému mostu přes Labe a bude pokračovat směrem k Číbuzi. Výkop pro plynovodní potrubí bude nutno provádět i na území Smiřic. Při stanovování poplatku za umožnění napojení přivaděče plynu byl stanoven kompromis – nelze tuto možnost poskytnout zdarma (na určitou dobu bude opět část města rozkopaná!) a na druhou stranu je nutno vzít v úvahu, že žádná obec nemá peníze nazbyt. Částka nebyla dosud upřesněna.

Zemní práce by měly být zahájeny již v lednu 1996. Hlavní trasa povede přes Čibuz a Újezd do Černilova. Je naplánováno, že obyvatelé v Číbuzi budou již v příští topné sezoně topit zemním plynem. Postupně budou napojovány i obce z okolí trasy – nejdříve asi Skalice (Skalička už se připravuje na vytápění svých bytů elektřinou).

(red)

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí a přesná data sňatku a bydliště snoubenců

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Děti

narozené v období od 16. srpna do 15. listopadu 1995

s trvalým bydlištěm ve Smiřicích a v Rodově:

Dodatek za 1. pololetí 1995:

*Paradi Tomáš
Volter Matěj*

Michálek Erik
Vorobel Vít
Mikunda Ondřej
Klempíř Lukáš
Balcar Filip
Lášková Marie
Čermáková Veronika
Endeová Lucie

Sňatky

uzavřené v obřadní síni Městského úřadu ve Smiřicích
v období od 16. srpna do 15. listopadu 1995:

září	Tomáš Munzar Radka Havrdová
	Petr Holohlavský Gabriela Hochová
	Andrej Nanár Margita Daňová
	Petr Tichý Jana Koldinská
říjen	Michal Bajza Monika Demeterová
	Alexandr Veselý Hana Suchánková

BLAHOPŘEJEME

JUBILANTI z období od 16. srpna do 15. listopadu 1995:

85 let	Duhová Eliška	Smiřice, Gen. Govorova 574
	Kopecká Božena	Smiřice, Kršovka 463
	Munzarová Anna	Smiřice, Nádražní 324
	Rožnovská Antonie	Rodov 64
	Suchánková Zdeňka	Smiřice, Nývltova 51
80 let	Bártová Marie	Smiřice, Gen. Govorova 574
	Špačková Hedvika	Smiřice, Gen. Govorova 575

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

v období z období od 16. srpna do 15. listopadu 1995:

Zahálková Anna	Smiřice 180	nar. 1907	zemřeli: 8. 9. 1995
Jiráň Milan	Smiřice 112	1959	16. 9. 1995
Jiráň Pavel	Smiřice 112	1973	16. 9. 1995
Čeňková Ludmila	Smiřice 91	1909	28. 9. 1995
Hájková Jiřina	Smiřice 10	1918	19. 10. 1995
Suchánková Zdeňka	Rodov 44	1930	25. 10. 1995
Krédl Karel	Smiřice 574	1912	31. 10. 1995
Suchánek Václav	Rodov 44	1926	14. 11. 1995

Stanislava Klimešová, matrikářka

Životní jubileum sportovce

7. listopadu 1995 oslavil úctyhodných 75 let náš spoluobčan pan Bohumír Šmejda.

Od mládí aktivně sportoval, věnoval se házené, volejbalu, tenisu a později kuželkám. Je pamětníkem slavných tradic Tyršových v obci Sokolské, likvidace Sokola při komunistické reorganizaci tělovýchovy v 60. letech i opětného přihlášení se k tradicím Sokola v roce 1969.

Pan Šmejda pracoval řadu let v tělovýchovných funkcích na okresní úrovni, 20 let byl předsedou kuželkářů a od roku 1981 do roku 1988 předsedou Tělovýchovné jednoty Sokol ve Smiřicích. V současné době je členem výboru TJ Sokol a aktivním registrovaným hráčem kuželkářského klubu Zálabák.

O tom, že se jedná o opravdového sportovce, svědčí i skutečnost, že ještě na posledním Vsesokolském sletu v roce 1994 v Praze cvičil úspěšnou skladbu mužů a o letošních prázdninách se zúčastnil tenisového turnaje pamětníků, kde ve své kategorii nad 70 let zvítězil.

Pro nás mladší je tak krásným příkladem blahodárného vlivu pravidelného sportování na dobrou tělesnou i duševní kondici.

Za práci vykonanou pro smiřickou tělovýchovu upřímně děkujeme a přejeme pevné zdraví do dalších spokojených let.

Výbor TJ SOKOL – ing. Milan Plšek
Výbor kuželkářského klubu Zálabák

Generali Pojišťovna a.s.

VYUŽIJTE SLUŽEB NAŠÍ POJIŠŤOVNY

Generali Pojišťovna a. s. vám nabízí:

- životní kapitálové a rizikové pojištění
- úrazové pojištění pro děti, dospělé i pracovní kolektivy
- pojištění domácnosti
- pojištění rodinných domů
- dopravní pojištění
- svatební a studijní pojištění
- pojištění motorových vozidel

Bezplatné poradenství vám poskytnou naši obchodní zástupci, jejichž návštěvu si můžete sjednat na oblastním ředitelství v Hradci Králové, Eliščino nábřeží 322, tel. 049/521 0861, 521 0805.

Hledáte jistoty pro vaši budoucnost?

Jsme tady pro vás!

Plastové odpady – v čem je problém?

Plasty svou neskladností zabírají místo jak v našich popelnicích, tak následně i na skládkách. Většina z nich se biologickou cestou nikdy nerozloží. Jejich naprostá trvanlivost nás děsí. Jejich negativní vliv lze zmírnit pouze omezením jejich výroby, využitím obalů pro opakovaná plnění (např. v prodejně pana Hudáka) a zejména recyklací.

Proč je nepálíme?

Pálením plastů v kamnech či v přírodě, tedy při teplotách nižších jak 900 °C, se do ovzduší uvolňují rakovinotvorné látky, fosgen, kyselina solná, kysličník uhelnatý a uhlíčitý, ale i fluorovodík a jiné nepříjemné plyny. V popelu zůstávají jedy jako kadmium, olovo, rtuť. Ani spalování ve spalovnách není optimálním řešením. V popelu zůstávají jedovaté látky, ty se musí opět skládkovat. I když spalovny provádějí propírku plynů, stejně nikdo nemůže bezpečně tvrdit, že i přípustné minimum je bezpečné. Energetický přínos z pálení plastů je menší než množství energie potřebné na jejich výrobu. Recyklace je určitě po všech stránkách vhodnější.

V čem spočívá význam recyklace?

I když se ještě technologicky nepodařilo zajistit recyklaci všech druhů plastů, jedná se o dílčí řešení problému. Firma Transform a.s. Bohdaneč u Pardubic se zabývá recyklací tohoto odpadu a z jinak nepříjemného odpadu vznikají nové výrobky: podlahové krytiny do továren, odpadní roury, kůly k plotům, palety apod.

Co nabízí město svým občanům?

Město Smiřice zakoupilo 7 kontejnerů v ceně přes 50 tisíc Kč. Bude platit přetřídění a odvoz plastového odpadu. Odhadované náklady představují minimálně 11 tisíc Kč ročně. Občanům je dána možnost chovat se ekologicky – a přitom zadarmo.

Tím, že budete spolupracovat při třídění odpadu, ušetříte místo ve své popelnici, kterou platíte. Na plasty a sklo jsou po městě rozmístěny kontejnery, papír a hadry vykupuje firma Dadrus Smiřice.

Co město požaduje od občanů? Do kontejnerů ukládejte vždy jen ten odpad, který tam patří.

Do kontejnerů pro plasty lze uložit:

- lahve od čisticích prostředků, pracích prostředků, kosmetických přípravků, potravin, nápojů, octa, kečupů, kelímky od jogurtů, majonéz, hořčice, různé folie, nákupní tašky a obalové folie, ale i přepravky, hračky, květináče, pytlíky od mléka.

Tyto plastové výrobky by měly být zhruba vymyty a zbaveny kovových víček a zátek.

Do kontejnerů nelze ukládat:

- linolea, plastové tapety, odpadní trubky z PVC, molitany, kabely všech druhů, textilie z umělých vláken, papírové obaly od mléka a jiných nápojů. Umělé hmoty mnohdy vypadají podobně, ale chemicky se velmi liší a bohužel recyklovatelnost všech druhů není technologicky dořešena. Nerecyklovatelný plastový odpad prozatím i nadále ukládejte do popelnic, či velkokapacitních kontejnerů např. u firmy Dadrus – sběrna surovin ve Smiřicích.

Ukládejte odpady tam, kam patří – pomáháte přírodě i životnímu prostředí – příroda i městský úřad vám děkují!

Marcela Mráková

MěÚ Smiřice, odbor výstavby a životního prostředí

1949

Tato zpráva je z našeho regionu a hodila by se do černé kroniky stejně jako do našeho historického seriálu o „9 v dějinách Smiřic“. Do regionu města patří i osada Trotina. Okolo osady protéká říčka stejného jména a blízko ní vede i místní trať Českých drah z Hněvčevsi do Smiřic.

Říčka tu protéká určitě už od nepaměti – o bitvě u Trotiny psal Kosmas ve své kronice skoro na začátku tohoto tisíciletí. Železniční trať tu je od roku 1882 a původně byla označovaná jako průmyslová.

V říjnu tohoto roku došlo na přejezdu u Trotiny ke střetu automobilu zn. Felicia s osobním motorovým vlakem. Vzniklá škoda byla odhadnuta na 453 tisíce korun. Automobil pochopitelně neměl proti vlaku šanci a skončil značně poškozený. I posádka automobilu dopadla špatně. Vrtulník i sanitka dopravily do nemocnice 1 těžce zraněného a 3 lehce zraněné. Je vidět, že ani u tak málo frekventované železniční trati nelze podceňovat nebezpečí. Není to totiž první vážná nehoda na tomto přejezdu.

Abychom se opět dostali k historii s „9“, popíšu vám událost, ke které došlo skoro před 40 lety. Přesněji 21. června 1949 se zde střetlo auto Východočeských energetických závodů s projíždějícím vlakem. Při tomto střetu zahynuli čtyři mladí pracovníci VČE (jeden ve věku 33 let a tři ve věku 21 let). Říká se, že čas všechno zahojí. Časem přestáváme některé věci vnímat. Proto asi jen málokdo si u trotinského přejezdu všimne pomníčku s omšelou tabulkou, na které bychom se dověděli podrobnosti o tehdejší tragédii.

Zmíněná železniční trať Hněvčeves–Smiřice se stala na přelomu října a listopadu letošního roku námětem v novinách, v televizi a v podstatě i diskusním politickým tématem. S nástupem nového ministra na Ministerstvo dopravy se začalo proslýchat, že se uvažuje o zrušení této trati z důvodu ztrátovosti.

Objevily se však hned i další zprávy, které říkají, že nic není ještě rozhodnuto. Zrušení uvedené trati by bylo dosti špatné pro obyvatele západní části tohoto regionu. Lidé jezdí „lokálkou“ na nádraží do Smiřic, k lékařům a do lékárny, na nákupy a do Smiřic z tohoto směru přijíždí hodně dětí do školy. Rozhodně se budou muset obce, kterých by se dotýkalo zrušení trati, tomuto rozhodnutí bránit. Ledaže by byla železniční doprava nahrazena autobusovou.

(red)

Kam o Vánocích

Pobožnosti:

kostel Holohlavý

půlnoční mše – se nekoná
Boží hod – zač. v 8 hod
na Štěpána – zač. v 8 hod.

kostel církve Československé husitské ve Smiřicích

večerní mše 24. 12. – zač. v 21 hod.
Boží hod 25. 12. – zač. v 9 hod.
Novoroční koncert 7. ledna 1996 v 15 hod.

kostel sv. Mikuláše Jaroměř

půlnoční mše 24. 12. – zač. v 24 hod.
Boží hod 25. 12. – zač. v 8.30 hod.
na Štěpána 26. 12. – zač. v 8.30 hod.

kostel v Josefově

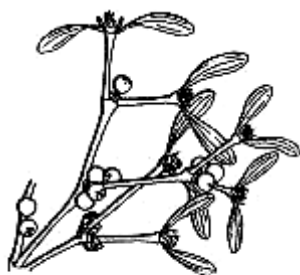
půlnoční mše 24. 12. – zač. 23.30 hod.
na Boží hod 25. 12. – zač. v 9.00 hod.
na Štěpána 26. 12. – zač. v 9.00 hod.

kostel v Čibuzi

v opravě, bohoslužby se nekonají

Trhy, koncerty, zábavy

14. – 17. prosince Městská tržnice – Gayerova kasárna – Vánoční trhy
18. prosince Jaroslav Svěcený – housle
velký sál Adalu, zač. 19.30 hod., vstupné 76,– Kč
20. prosince Na Vánoce dlouhý noce – koledy, sál Filharmonie
vstupné 62,– Kč, začátek v 18 hod.
21. prosince Pavla Břínková a Jan Ježek, klavírní doprovod Dr. Vladimír Truc
sál v Adalu, začátek v 19.30 hod., vstupné 76,– Kč.
25. prosince Tradiční varhanní pastorále (Jiří a Martin Strejcovi)
Městská hudební síň, zač. 16.30 a 18.30 hod., vstupné 50,– Kč
31. prosince Silvestr ve Dvoraně ve Smiřicích
Silvestr v Aldisu v HK

Přejeme vám

hezké Vánoce

ZPRAVODAJ Smiřic a Rodova

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Příspěvky i vzkazy zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích

Vychází nepravidelně jednou za čtvrtletí.

Tiskne: AGRODAT Nové Město nad Cidlinou

Ve Smiřicích předplatitelům donáška až do domu. Prodej v prodejnách tisku.

Uzávěrka příštího čísla do 20. 2. 1996.

Náklad 350 výtisků. Cena jednoho výtisku 5,– Kč.